

15. Honfoglalás és „kalandozások” (TK. 112-116. oldal)

https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_5_nat2020_b/lecke_05_015

1. Az ősi magyar harcmódor:

- [Könnyűlovás harcmódor](#)
- Távolról nyílzápor az ellenségre, és kedvelték a **cselvetés taktikája**
- Fegyvereik: [íj](#), [kard](#), [kopja](#)
- Ismerték a [kengyelt](#)

2. Kézműipar:

- Fazekasok, nyergesek, szíjgyártók, csontművesek, [ötvösök](#) (aranyművesek)
- [Tarsolylemez](#)

3. A Kárpát-medence a honfoglalás előtt:

- A Hun Birodalom bukása után több nép is élt itt: avarok, Morva fejedelemség.
- **A IX. századtól** a magyar harcosok is gyakran megjelentek a Kárpát-medencében.

4. A honfoglalás:

- A források szerint már 862-881 között a magyarok a frank uralom alatti területeket támadtak.
- [A honfoglalás 862-895 közé esik.](#)
- A honfoglalásról szól a [Fehér ló mondája](#).

5. Honfoglaló nagyfejedelmek: Álmos és Árpád:

- Anonymus szerint a [Vereckei-hágón](#) jöttek be a magyarok, a krónikák szerint [Erdélyen keresztül](#).
- Álmos 894-ben vagy azelőtt meghalt, mert már Árpád seregei győzik le a **morva** [Svatopluk](#) fejedelem seregeit.
- Árpád **907**-ben halt meg.
- A honfoglalás [Álmos és Árpád érdeme](#).

6. Kik a székelyek?

- A krónika szerint: **Attila hunjai Erdélybe mentek**.
- A kutatók megosztottak ebben: Van, aki a **kabarok utódainak** tartja őket. Van, aki szerint a **magyar királyok telepítették** őket be. Van, aki az [avarok leszármazottjainak](#) tartja őket.

7. A pogány magyarok hitvilága:

- A pogány elődeinknek saját szavaik voltak: (isten, élet, lélek, szellem, halál)
- A szent fogalmára is volt szó: „id”
- ünnep=id-nap= szent-nap vagy egyház=id-ház=szent ház.
- A honfoglaló magyarok életét régészeti leletekből ismerjük.
- A pogány magyarok hite szerint a halottak tovább élnek az égi világban. Az elhunyt mellé temették szerszámaikat, fegyvereit, ékszereit.
- **Lovas temetkezés**
- Őseink hite szerint egymás felett párhuzamos világok vannak, ezeket az életfa köti össze.
- A táltos (sámán) az, aki tud gyógyítani és kapcsolatot tud létesíteni a szellemekkel és istenekkel.

8. A „kalandozások” okai:

- A Magyar Nagyfejedelemség támadó **hadjáratait előre megtervezettek voltak.**
- Okok: a **külhoni uralkodók jó pénzt fizettek a nagy harcértékű lovas-íjász seregek segítségéért.**
- Másik ok: **zsákmány és hadifogoly szerzése.**
- A keleti frank sereg **907-ben Pozsonynál betört**, de a magyar haderő legyőzte.

9. A magyarok fegyverzete, harci taktikája:

- A magyarok kistermetű fürge lovakon támadtak.
- Nem volt vaspáncéljuk, hanem bőrből készült pajzsot hordtak
- Íj, szablya, harci szekerce
- Hadicsel alkalmazása (menekülés színlelés)
- A nyugati országok kiismerték a magyarok harcmódorát.
- Legsúlyosabb vereség Augsburgnál volt. (Lehel és Bulcsú vezérek elfogása)
-

10. Géza békepolitikája:

- **A kalandozások kora nyugaton 955-ben, keleten 970-ben lejárt.**
- Géza nagyfejedelem (972-997) új politikát folytatott.
- Géza követeket **küldött I.Ottó császárhoz Quedlinburgba**, hogy keresztény hittérítőket kérjen.
- Fiát **Vajkot** megkeresztelték, István nevet kapta.
- István számára a bajor hercegnőt Gizellát **kérte feleségül.**
- Pannonhalmán épül az ország első Bencés kolostora és iskolája.

A tizenötödik leckéhez kapcsolódó videófilmek hivatkozásokkal:

A honfoglalás. <https://www.youtube.com/watch?v=OzTaJpdMnFI>

A kalandozások kora. <https://www.youtube.com/watch?v=lqqjDxMyAzA>

Lovakon, nyergeken. <https://www.youtube.com/watch?v=-iRHDfnQCJs&t=227s>

Csillagösvényen. Honfoglaló magyarság harcmódora és hadserege.

<https://www.youtube.com/watch?v=7uYcxRGPrEE>

Honfoglalás kori magyar fegyverek. <https://www.youtube.com/watch?v=jXXADkicONM>

Csataterek 1. Kalandozások, 899-970. <https://www.youtube.com/watch?v=R8IKrRhIspw>

A kalandozások kora. <https://www.youtube.com/watch?v=lqqjDxMyAzA>

Géza fejedelem –Istenek királya, vallások ura.

<https://www.youtube.com/watch?v=tg0sZX7iinM>

Géza fejedelem. Hogyan alapozta meg Szent István hatalmát Géza fejedelem.

<https://www.youtube.com/watch?v=ir8qaK-dqJ4>